

Teories criminològiques

Codi: 100444
Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OB	2	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Josep Cid Moliné
Correu electrònic: Josep.Cid@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

En cas que en el curs es matriculin estudiants internacionals, les classes de teoria i un seminari seran en castellà. Un seminari serà en anglès.

Equip docent

Esther de la Encarnación Ordóñez
Albert Pedrosa Bou
María Constanza Busquets Borgheresi

Prerequisits

Es recomanable haver superat totes les assignatures de primer per cursar aquesta assignatura (i en particular, Introducció a la criminologia i Llenguatge criminològic). És important tenir un nivell d'anglès que permeti llegir i entendre textos criminològics en anglès (nivell mínim B1).

Objectius

L'assignatura Teories criminològiques té com objectiu que l'alumnat conegui les diferents explicacions que existeixen de la conducta delictiva individual (del seu origen, de la seva continuació i de la seva cessació) i de les taxes de delinqüència en diferents contextos.

En el context de la titulació, les teories han de ser la base principal per desenvolupar la recerca criminològica, en la que es buscarà contrastar una determinada teoria criminològica o una integració de hipòtesis de diverses teories. D'una altra banda, el coneixement teòric contrastat empíricament ha de ser una de les principals bases pel desenvolupament de la pràctica criminològica.

Prenent com a marc l'objectiu formatiu del grau relatiu a que l'estudiant ha de "Demostrar posseir i comprendre les teories criminològiques i reflexionar críticament sobre elles", l'assignatura té com objectius específics que l'alumnat conegui l'estructura de les teories, les seves hipòtesis, la seva contrastació empírica i

les seves conseqüències pràctiques, i, sobre aquesta base, pugui reflexionar sobre la seva utilitat per a guiar la recerca i la pràctica criminològica.

El coneixement teòric ha de relacionar-se amb la pràctica. L'alumne ha de saber diagnosticar un problema que planteja necessitats de prevenció primària, secundària o terciària i saber fer una intervenció basada en les teories criminològiques.

Competències

- Actualitzar els coneixements criminològics propis de manera autònoma.
- Analitzar el conflicte i la criminalitat utilitzant les teories criminològiques i els seus fonaments psicològics i sociològics.
- Demostrar que es comprenen les teories criminològiques.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Redactar un treball acadèmic.
- Reflexionar sobre els fonaments de la criminologia (teòrics, empírics i eticopolítics) i plantejar aquesta dimensió en les anàlisis i les propostes.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.

Resultats d'aprenentatge

1. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
2. Inferir el coneixement científic de la criminologia en l'àmbit aplicat.
3. Mantenir una actitud d'interès per l'actualització científica en l'àmbit criminològic.
4. Redactar un treball acadèmic.
5. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
6. Transmetre oralment les idees a una audiència.
7. Treballar de manera autònoma.
8. Treballar en equip i en xarxa.
9. Utilitzar de manera eficaç les bases teòriques de la criminologia.
10. Utilitzar el model psicosocial per analitzar la criminalitat.

Continguts

A) PRIMER SEMESTRE: TEORIES CRIMINOLÒGIQUES

1. Introducció
2. Teoria de l'elecció racional
3. Teories biològiques
4. Teories ecològiques
5. Teoria de l'associació diferencial
6. Teoria de l'anòmia
7. Teoria de les subcultures criminals
8. Teoria del control
9. Teoria de l'etiquetament
10. Criminologia crítica

11. Teories integrades

12. Balanç de les teories criminològiques

B) SEGON SEMESTRE: PROBLEMES ESPECÍFICS DE CRIMINALITAT

1. Introducció

2. Família i delinqüència

3. Amics i delinqüència

4. Gènere i delinqüència

5. Escola i delinqüència

6. Immigració i delinqüència

7. Estat social i delinqüència

8. Barris, espais i delinqüència

9. Delinqüència de coll blanc

10. Religió, radicalisme i delinqüència

11. Teories criminològiques i desistiment

12. Teories criminològiques i intervenció pràctica

Metodologia

Nota prèvia

Durant el primer semestre, la docència de l'assignatura serà mixta: les classes magistrals seran virtuals i els seminaris seran presencials. En el segon semestre, les classes magistrals seran també presencials.

A) Classes teòriques

Presentació de les teories o de problemàtiques criminològiques específiques per part del professor amb ajuda de power point o d'esquemes. Preguntes de discussió a la classe per facilitar el seguiment.

B) Seminaris de lectura

Lectura previa del text per part de l'alumne i redacció d'un escrit contestant a les preguntes. Discussió en petit grup i posada en comú general.

C) Semianaris de treball de curs

(i) Objectiu

L'objectiu del treball en grup es que l'alumne aprengui a plantejar un pla de prevenció primària, secundària i terciària sobre la base d'una teoria criminològica. Inicialment a l'alumne se li assignarà una teoria i haurà de determinar un problema que considera que aquesta teoria pot explicar correctament. A partir d'aquesta delimitació haurà d'aprofundir en la teoria per comprovar si és veritat que la teoria explica correctament el problema. Una vegada l'alumne tingui certesa que la teoria té capacitat explicativa del problema, haurà d'aproximar-se a la realitat, buscant un àmbit en que aquesta teoria pot servir per plantejar un projecte de prevenció primària, secundària o terciària. Seguidament l'alumne haurà de buscar plans de prevenció que ja s'hagin implementat i que li puguin servir de base per plantejar una intervenció. Finalment, caldrà plantejar un projecte de prevenció per el problema estudiat.

(ii) *Fases* (s'especificaran més a principis de curs) pero l'estructura és la següent:

- Estudi en profunditat de la teoria criminològica
- Definició d'un problema de criminalitat que pugui ser explicat per la teoria
- Selecció inicial de hipòtesis per a explicar el problema
- Revisió bibliogràfica per confirmar o refutar les hipòtesis
- Conclusió sobre les hipòtesis amb confirmació empírica
- Delimitació inicial de una proposta de prevenció, basada en les hipòtesis confirmades per la teoria, per a afrontar el problema
- Revisió bibliogràfica para verificar l'efectivitat de la classe de programes suggerits
- Apropament al context de la intervenció per a conèixer el tipus de prevenció que es realitza
- Presentació del programa de prevenció suggerit
- Presentació del treball final

(iii) *Treball al seminari*

Els estudiants assistiran al seminari havent preparat l'etapa corresponent del treball, presentaran els seus avenços i rebran suggeriments de la resta d'estudiants i del professor. Alguns seminaris inicials es dedicaran a ensenyar a fer recerca bibliogràfica i a presentar de manera acadèmica els resultats.

D) Tutories

L'alumant té el dret de rebre atenció personal dels professors de teoria i de seminari. A més, el professorat de seminari podrà establir tutories obligatòries pels alumnes per tal de supervisar el seu seguiment i assessorar-los sobre el treball de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe teòrica	39	1,56	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Seminaris	39	1,56	2, 3, 6, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Examen. Preguntes teòriques relatives a la comprensió de les teòriques criminològiques	10	0,4	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10
Treball en grup	70	2,8	2, 9
Treball individual. Estudi i anàlisi de textos criminològics	142	5,68	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10

Avaluació

Model d'avaluació

El model d'avaluació és continuat i té l'objectiu formatiu que alumnat i professorat pugui conèixer el grau d'assoliment de les competències per tal d'orientar el seu procés formatiu. L'alumne ha de:

- a) Presentar 12 exercicis sobre les lectures (6 per semestre). S'haurà de presentar un treball de reflexió (sobre la base d'unes preguntes de discussió) per cadascuna d'elles que serà corregit i avaluat pel professorat, amb indicacions per millorar. L'extensió màxima del treball es de 1200 paraules.
- b) Realitzar el treball grupal de curs. Hi haurà dues avaluacions del treball: una a final del primer semestre i una segona al final del segon semestre
- c) Fer els dos exàmens, un al final de cadascun dels semestres.
- d) Assistir i participar a les classes. La no assistència només pot justificar-se per malaltia o raons similars de força major. Falta d'assistència per raons acadèmiques haurà de ser acceptada amb anterioritat pel professorat.

Condicions per a ser avaluat

L'alumnat només podrà ser avaluat si assisteix a les classes amb un mínim del 80%, presenta un mínim de 10/12 treballs individuals, realitza el treball de grup i els exàmens.

Ítems d'avaluació

- a) Lectures (25%)
- b) Treball (25%). El 75% d'aquesta nota es basa en el treball escrit i l'altre 25% en les presentacions orals.
- c) Examen (25%)
- d) Assistència i participació (25%). L'assistència computa un 12,5% de la nota. Considerant aquest 12,5% igual a 10, cadascuna de les absències (no justificades) (tant a les sessions teòriques com als seminaris) resten un punt a aquest 10. La participació computa un 12,5%. Considerant aquest 12,5% igual a 10, existeixen cinc nivells: A (Excel·lent): 10 punts; B (Bona): 7.5 punts i C (normal): 5 punts; D (insuficient): 2,5 punts; E (Molt millorable): 0 punts. Per valorar la participació es tindrà en compte tant la que es realitzi a les classes com en les activitats externes.

A cada semestre l'alumne obtindrà una nota. La nota final serà la mitjana dels dos semestres.

Requisits per a superar l'assignatura

Cal tenir una nota mínima de 5 en els quatre ítems que conformen l'avaluació.

Re-avaluacions

Les lectures no superades es recuperaran durant el curs. El treball de curs i l'examen es podran recuperar en el període d'exàmens. Les absències no justificades (que superin un 20% de les classes) no són recuperables. En el cas de re-avaluacions la nota màxima que es posarà és un 5.

Altres aspectes importants de l'avaluació

- No s'acceptarà cap pràctica fora de termini, exceptuant situacions de força major. L'alumne tindrà un 0 en aquella pràctica sense possibilitat de recuperació.
- L'alumne que no superi l'examen de l'assignatura del primer semestre, podrà recuperar-lo participant en el Seminari de Reforç que es realitzarà al segon semestre, fora d'hores de classe, al final del qual hi haurà un examen. Si no es participa en el seminari de reforç, o no supera l'examen, l'assignatura quedarà suspesa.

- L'alumne que tregui un 8 de mitjana entre els dos semestres i un 8 a l'examen final del segon semestre veurà incrementada la nota en 1 punt. Una vegada incrementada la nota, els alumnes amb millor nota superior a 9, seran candidats a matrícula d'honor.

Conductes fraudulentament

Un alumne que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'assignatura i perdrà el dret a la re-avaluació. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació.

Puntualitat

Les classes comencen puntualment. Una vegada començada la classe no es podrà accedir a l'aula.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació en classes teòriques i seminaris	25 %	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Examen	25 %	0	0	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10
Treball anual en grup	25 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Treballs individuals	25 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10

Bibliografia

A. Manuals obligatoris

Es obligatori familiaritzar-se amb un dels dos manuals de teories que s'indiquen a continuació. El manual serà també útil per realitzar els seminaris i el treball de curs. A l'examen es requerirà el coneixement dels temes a nivell de manual.

-Cid, J i Larrauri, Elena (2001). *Teorías criminológicas*. Barcelona: Bosch.

-Bernard, T. Snipes, J. i Gerould, A. (2015). *Vold's theoretical criminology*. New York: Oxford University Press.

B. Lectures obligatòries

Aquest articles on els que donen lloc als treballs individuals i són també objecte d'avaluació als exàmens:

1. Bottoms, A. i Von Hirsch, A. (2010). The crime preventive impact of penal sanctions. Dins P. Cane i H. Kritzer (Eds.), *Oxford handbook of empirical-legal research* (pp. 97-124). Oxford: Oxford University Press.

2. Moffit, Terrie (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behaviour: A developmental taxonomy. *Psychological review*, 100 (4), 674-701.

3. Stark, R. (1987). Deviant places: A theory of the ecology of crime. *Criminology*, 25 (4), 893-909.

4. Burgess, R. i Akers, R. (1966). A differential association-reinforcement theory of criminal behavior. *Social problems*, 14 (2), 128-147.

5. Cullen, F. (1988). Were Cloward and Ohlin strain theorists? Delinquency and opportunity revisited. *Journal of research in crime and delinquency*, 25 (3), 214-241.

6. Sykes, G. i Matza, D. (1957). Techniques of neutralization: A theory of delinquency. *American sociological review* 22 (6), 664-670.
7. Tremblay, R. (2007). The development of youth violence: An old story with new data. *European journal of criminal policy and research*, 13: 161-170.
8. Cullen F. (1994). Social support as an organizing concept for criminology: Presidential address to the academy of criminal justice sciences. *Justice quarterly*, 11 (4), 527-559.
9. Grasmick, H; Tittle, C; Bursik, R i Arneklev, B. (1993). Testing the core empirical implications of Gottfredson and Hirschy's general theory of crime. *Journal of research in crime and delinquency*, 30 (1), 5-29.
10. Sampson, R. i Laub, J. (1997). A life-course theory of cumulative disadvantage and the stability of delinquency. Dins T. Thornberry (Ed.), *Developmental theories of crime and delinquency* (pp. 113-161). New Brunswick: Transaction publishers.
11. Unnever, J., Colvin, M. i Cullen, F. (2004). Crime and coercion: a text of core theoretical propositions. *Journal of research in crime and delinquency*, 41 (3), 244-267.
12. Lynch, M. i Stretesky, P (2001). Radical criminology. Dins R. Paternoster; R. Bachman (Eds.) *Explaining criminals and crime* (pp. 267-286). Los Angeles: Roxbury Publishing Company.

C. Altra bibliografia recomanada

- Medina, J. (2011). *Políticas y estrategias de prevención del delito y seguridad ciudadana*. Buenos Aires: Edisofer.
- Wilson, J. Q. i Petersilia, Joan (eds) (2001). *Crime. Public policies for crime control*. Oakland: ICS Press.